

Økonomirapport 0-2019

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

INDHOLD

1 Sammenfatning	3
2 Sundhedsområdet	5
2.1 Aalborg Universitetshospital	6
2.2 Regionshospital Nordjylland	9
2.3 Psykiatrien	11
2.4 Sygehusapoteket	12
2.5 Den Præhospitale Virksomhed	13
2.6 Praksisområdet	14
2.7 Medicinudgifter	16
2.8 Puljer og fællesudgifter	18
2.9 Administration	19
2.10 Forventet Regnskab 2018	20
3 Specialektoren	22
3.1 Regnskab 2018	22
3.2 Forventet regnskab 2019	22
4 Regional udvikling	23
4.1 Regnskab 2018	23
4.2 Forventet regnskab 2019	23
5 Anlægsområdet	24
6 Bilag: Indberetning af regnskabsresultatet for 2018	25

1 Sammenfatning

Overholdelse af budgettet - og en fortsat ambition om at opfylde de politiske målsætninger - er en stor og udfordrende opgave for Sundhedsområdet i 2019. I 2018 overskred regionen budgettet med ca. 34 mio. kr. Dette på trods af en iværksat tilpasningsplan og markant tilbageholdenhed i forhold til anskaffelser og genbesættelse af vakante stillinger.

Sundhedsområdets budgetbalance i 2019 hviler på flere afgørende forudsætninger:

- **De somatiske hospitaler skal genetablere økonomisk balance.** Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland fortsætter det intensive arbejde med udgiftsminimering og implementeringen af omstillingsplaner, der skal sikre hospitalernes budgetbalance. Hospitalerne har en række særlige opmærksomhedspunkter, der knytter sig til samhandelsområdet, belægningsituationen, driften af matriklen i Thisted, forbruget på lægelige artikler/implantater samt lægerekruttering.
- **Udgifter til det centrale samhandels- og privatområde kan holdes inden for nuværende ramme og med afdækning af uforbrugte midler i regionens centrale overførselspulje.** I lighed med tidligere år er det centrale samhandels- og privatområde udfordret af afregning for blødermedicin og efterreguleringer fra tidligere års tilkøb af aktiviteter i de øvrige regioner. Endvidere er der i 2018 konstateret en markant stigning i afregningen af særydelser (medicin). Regionen er aktuelt i dialog med de øvrige regioner i forhold til det udgiftsniveau, der opkræves.
- **Udgifterne til sygehusmedicin og tilskudsmedicin under ét kan dækkes af det samlede medicinbudget.** Den nuværende vurdering for området er, at budgettet til sygehusmedicin kan komme under pres i 2019, men samtidig vil udgifterne til tilskudsmedicin være lavere end forudsat ved budgetlægningen. Det samlede medicinområde forventes dermed at være i balance i 2019.
- **Virksomhederne pålægges ikke tilbagebetaling af merforbrug fra Regnskab 2018 i Budget 2019.** Henset til de somatiske hospitalernes økonomiske udfordringer indstilles det, at en eventuel overførsel af merforbrug kan drøftes i forbindelse med budget 2020.

Ovenstående forudsætninger skal sammenholdes med, at der inden for flere områder historisk set er usikkerhed i forbrugsudviklingen; f.eks. patienter i eget hjem, patientskadeerstatninger og pensioner.

Ved Økonomirapport 0-2019 er den samlede vurdering, at Sundhedsområdet vil genetablere økonomisk balance i 2019.

Forventede budgetafvigelse 2019 - Sundhedsområdet, drift (mio. kr.)

Resultatområder	Forventet afvigelse Økonomirapport 0-2019
Aalborg Universitetshospital (ekskl. medicin)	0
Regionshospital Nordjylland	0
Psykiatrien	0
Sygehusapoteket	0
Den Præhospital Virksomhed	0
Praksisområdet - sygesikringsydelser	0
Sygehusmedicin og tilskudsmedicin	0
Puljer og fællesudgifter	0
Administration	0
Samlet balance for Sundhedsområdet 2019	0

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2019 er den statslige aktivitetspulje afskaffet, og en andel af regionernes finansiering er i stedet blevet betinget af regionernes opfyldelse af en række kriterier om omstilling og øget sammenhæng – den såkaldte nærhedsfinansiering. Puljen til nærhedsfinansiering udgør 1,5 mia. kr., og det er forventningen, at Region Nordjylland opnår fuld trækingsret fra puljen i 2019. Regionerne vil dog forventeligt først have officielle data til rådighed medio 2019. Det er således først muligt for regionerne at følge udviklingen fra 2. halvår af 2019.

Specialektoren forventer i 2019 et overskud på ca. 2,2 mio. kr. for regnskab 2019, mod et budgetteret underskud på ca. 0,2 mio.

På det **regionale udviklingsområde** forventes et regnskabsresultat svarende til det budgetterede niveau.

På **anlægsområdet** er det på nuværende tidspunkt forventningen, at alle budgetterede midler anvendes i 2019. Anlægsåret 2019 er dog først lige begyndt og på den baggrund tages forbehold for anlægsprojekternes gennemførelse, uforudsete problemer af økonomisk, tidsmæssige eller byggeteknisk karakter.

2 Sundhedsområdet

I lighed med tidligere år er der i umiddelbar forlængelse af regnskabsafslutningen for 2018 udarbejdet en Økonomirapport 0 for sundhedsområdet i 2019. Henset til sundhedsrådets udfordrede økonomi er økonomirapporten fremrykket en måned og fremlægges dermed i februar i stedet for marts måned. På baggrund af regnskabsresultaterne for 2018 og forventningerne til 2019 er der i nærværende økonomirapport således foretaget en samlet vurdering af den budgetmæssige balance for sundhedsområdet i 2019.

Til økonomirapporten er regionens virksomheder og øvrige budgetansvarlige enheder på sundhedsområdet blevet anmodet om at afgive en vurdering af deres forventninger til den økonomiske udvikling i 2019. Desuden har administrationen særskilt gennemgået større, økonomiske fællesposter, som bogføres centralt på sundhedsområdet. Endelig indgår en umiddelbar vurdering af de budgetpuljer, der henstår fra såvel indeværende som tidligere års budgetforlig.

Det skal understreges, at der er tale om forholdsvis "rå" vurderinger af økonomien, og at vurderingerne er foretaget primært på baggrund af regnskabsresultatet for 2018, idet der endnu ikke foreligger forbrugstal for 2019.

Henset til den fortsatte opmærksomhed på udviklingen i medicinudgifter er der i økonomirapporten fortsat indarbejdet et særskilt medicinafsnit, der omfatter såvel sygehusmedicin som tilskudsmedicin.

Det forventede regnskab for 2018 forefindes i sidste afsnit under Sundhedsområdet.

I de følgende afsnit redegøres der for de respektive resultatområders forventninger til Regnskabsresultat 2019. Vurderingerne skal ses i relation til regnskabsresultaterne for 2018 samt de budgetændringer, der har fundet sted i forbindelse med budgetlægningen for 2019.

2.1 Aalborg Universitetshospital

1. Sammendrag

I forlængelse af regionsrådets budgetaftale arbejder Aalborg Universitetshospital på implementering af en intern omstillingsplan med henblik på at tilpasse forbruget til et reduceret budget i 2019. I starten af december 2018 godkendte hospitalsledelsen således en plan med omstillinger for næsten 130 mio. kr. Planen er udarbejdet i en balancegang mellem, at der på den ene side er behov for markante reduktioner af forbrugsniveauet, og på den anden side oplever hospitalet øget efterspørgsel på kliniske ydelser. Samtidig er der kraftigt fokus på opfyldelsen af politiske målsætninger, herunder særligt overholdelsen af kræftpakkerne.

Overholdelse af budgettet og en ambition om at opfylde de politiske målsætninger i 2019 er en stor og udfordrende opgave for både ledelse og medarbejdere. Budgetbalance i 2019 hviler på flere afgørende forudsætninger, blandt andet i forhold til forbruget på samhandelsområdet.

2. Økonomi

Med regionsrådets budgetaftale for 2019 er Aalborg Universitetshospital pålagt reduktioner vedr. teknologibidraget for ca. 41 mio. kr. af budgettet. Hertil kommer, at hospitalets regnskabsresultat for 2018 (ekskl. medicin) udviser et merforbrug på ca. 66 mio. kr., og at hospitalsledelsen har vurderet det nødvendigt at sikre intern finansiering til stigende udgiftsområder i 2019.

Med henblik på budgetbalance i 2019 er der derfor i efteråret 2018 iværksat en større intern omstillingsplan med balanceforbedrende tiltag for en samlet værdi omkring 130 mio. kr. Omstillingsplanen er udarbejdet i en vanskelig afvejning mellem hensyn som maksimalt økonomisk pres for budgetoverholdelse, forbedret opfyldelse af politiske målsætninger, håndtering af stigende efterspørgsel på kliniske ydelser og prioriteringen af forskning, innovation og udvikling, der er en afgørende del af hospitalets strategiske fundament.

I tråd med målsætningerne i de seneste års budgetaftaler har det været et mål at frigøre økonomi gennem fokus på indsatser under overskrifterne "værdi for patienten" og "bedre arbejdstilrettelæggelse". Hospitalets omstillingsplan rummer derfor flere eksempler på bedre arbejdstilrettelæggelse: Reduktion i udbetaling af særydelser, ingen genbesættelser ved stillingsafgange, opgaveflytning hvor lægetid flyttes til sygeplejersker, ændrede fremmødeprofiler mv. Ligeledes er der flere eksempler på indsatser, der både vil være til værdi for patienten såvel som hospitalets økonomi: Reduktion i prøver, lægelige artikler mv., fokus på at nedbringe antallet af udeblivelser, automatiske kontroller ændres til behovsbestemte mv.

En samlet plan blev godkendt 5. december sidste år, og alle klinikker og afdelinger har siden arbejdet på højtryk med implementeringen af omlægningerne med henblik på at sikre maksimal økonomisk effekt i 2019. Der vil ske en stram økonomiopfølgning allerede tidligt på året. F.eks. aftales der specifikke fokusområder for hver klinik for kontinuerligt at følge op på, at omstillingsplanerne realiseres og opnår de forudsatte effekter.

Hospitalsledelsens overordnede forventning er, at budgettet ekskl. medicin vil være i balance i 2019. Dette bygger først og fremmest på en forventning om, at hospitalets interne omstillingsplan realiseres, samt at forbruget reduceres svarende til de budgetreduktioner, hospitalet er pålagt som følge af reduktioner/justeringer i forbindelse med budgetaftalen (indkøbsbesparelser, reduktion vedr. skadestuen i Farsø, reduktion vedr. patientbefordring mv.). En række af de øvrige afgørende forudsætninger for - og dermed også risici i forhold til - budgetbalance knytter sig til samhandelsområdet, belægningsituationen, driften på matriklen i Thisted og forbruget på lægelige artikler og implantater. Disse forhold uddybes i de følgende afsnit.

Regnskabsresultatet for **samhandelsområdet** i 2018 udviste et merforbrug på ca. 30 mio. kr. I 2019 forudsættes et lavere udgiftsniveauet af flere årsager. For det første lå særydelsesafregningen ca. 20 mio. kr. højere end forventet i 2018. Dette dækker blandt andet over udleveret medicin ved ambulante besøg i de øvrige regioner. Derudover var der ekstraordinære høje udgifter til nogle ganske få specifikke behandlinger i de øvrige regioner i 2018. Regionen er aktuelt i dialog med de øvrige regioner omkring begge disse forhold, og Aalborg UH's forventning på den baggrund er, at hospitalet ikke vil have et tilsvarende højt udgiftsniveau i 2019 i forhold til disse områder. En sidste forudsætning for balanceforbedringerne på samhandelsområdet i 2019 er, at der i forlængelse af hospitalets omstillingsplan hjemtages aktivitet inden for blandt andet kræft- og ortopædkirurgi.

Det skal endeligt bemærkes, at der dog er en markant usikkerhed om udgiftsniveauet i 2019 i kraft af, at der endnu ikke er kendskab til den effekt, som taksterne i 2019 vil have på udgiftsniveauet. DRG-taksterne i 2019 vurderes umiddelbart at betyde et stigende udgiftsniveau, men den endelige effekt kendes først, når 2018-aktivitet kan grupperes i 2019-takster.

I 2018 oplevede Aalborg UH et væsentligt **belægningspres** i første halvdel af året, der hang sammen med den landsdækkende influenza-epidemi. Dette betød ekstraordinære udgifter på omkring 10-15 mio. kr. Der er iværksat flere tiltag i regi af Sikkert Patientflow, der skal sikre, at tilsvarende situationer håndteres med størst mulig patientsikkerhed og med færrest mulige merudgifter. Blandt andet er der udarbejdet en model for udnyttelse af ledige senge på tværs af hospitalet samt for opskalering af sengekapaciteten i takt med, at belægningspresset stiger. På den måde vil forbruget af vikarer og brandvagter kunne minimeres ved overbelægning. Forventningen er, at hospitalet ikke vil opleve ekstraordinære udgifter på samme niveau som i 2018, hvilket særligt er baseret på, at der efter de iværksatte tiltag kan ses en reduceret belægningsprocent i 2. halvår af 2018 samt en betydelig reduktion i forbruget af brandvagter.

Jf. kvartalsrapporteringerne gennem 2018 overtog hospitalet en budgetubalance på ca. 23 mio. kr., da hospitalet i **Thisted** blev en del af Aalborg UH pr. 1. maj. Ubalancen er gennem 2018 nedbragt til et niveau på ca. 15 mio. kr., og der pågår pt. et arbejde med at udarbejde en samlet plan for justeringer af funktioner i Thisted, der skal munde ud i, at driften i Thisted vil være i balance ved udgangen af 2019. Dette er som nævnt en forudsætning for den samlede budgetbalance for Aalborg UH. Planen forventes forelagt for Regionsrådet i 1. kvartal 2019.

Endelig skal det nævnes, at hospitalet også i 2019 vil have en budgetudfordring som følge af et vedvarende stigende forbrug på lægelige artikler og implantater. En del af det stigende forbrug kan henføres til et øget aktivitetsniveau – for eksempel i forbindelse med hjemtrækningsprojekter - men dette er som udgangspunkt finansieret, da der flyttes budget til området ved kendte aktivitetsændringer. I forbindelse med budget 2019 har Regionsrådet således også konkret prioriteret 7,7 mio. kr. til forventede stigende udgifter til specifikke lægelige artikler og implantater, blandt andet ICD'er (pacemakere) på hjerteområder. Udfordringen består dog i, at hospitalet i de seneste år har oplevet generelle udgiftsstigninger på området som følge af prisstigninger, og at nye (dyrere) utensilier erstatter de eksisterende. Disse stigninger er ikke fuldt ud finansierede, og da indkøbsbesparelserne omvendt udmøntes fuldt ud, betyder det, at hospitalets budget til området løbende bliver sat under pres. I 2018 steg forbruget eksempelvis næsten 17 mio. kr., men budgettet var reduceret med ca. 2 mio. kr. Forudsætningen i nærværende økonomirapport er, at forbrugsstigningen i 2019 ikke vil være væsentligt større end den budgetterede udgiftsstigning. Hospitalsledelsen vil følge udviklingen på området nøje i 2019.

Under ovenstående forudsætninger er det forventningen, at hospitalet vil være i budgetbalance i 2019 ekskl. et evt. merforbrug vedr. medicin. Udgiftsudviklingen på medicinområdet er som vanligt præget af en vis usikkerhed. Hospitalets medicinbudget i 2019 er løftet til ca. 700 mio. kr., men de aktuelle prognoser fra Klinisk Farmakologisk Enhed vurderer umiddelbart et højere forbrug. Forbruget følges

tæt, og i lighed med de seneste år forventes et evt. merforbrug at blive budgetudlignet i forbindelse med regnskabsafslutningen.

2.2 Regionshospital Nordjylland

Regionshospital Nordjylland havde et forholdsvis tumultarisk 2018. Første halvdel af året bar i høj grad præg af "skilsmissen" fra Thisted, og de afledte konsekvenser heraf på hospitalets øvrige matrikler, mens anden halvdel af året helt og holdent stod i økonomiens tegn, som følge af de store budgetoverskridelser, som blev konstateret omkring sommerferien. Regnskabsmæssigt endte hospitalet ved udgangen af 2018 med et merforbrug på ca. 41 mio. kr.

Som følge af den store økonomiske ubalance blev der før jul 2018 udarbejdet en spareplan for 2019 med det formål at identificere omstillinger for 50 mio. kr. Spareplanen er inddelt i hospitalsindsatser og lokale indsatser, hvoraf førstnævnte forventes at generere et reduceret forbrug i omegnen af 35 mio. kr. mens de lokale indsatser forventes at realisere 15 mio. kr. Den samlede udgiftsreduktion på 50 mio. kr. har til formål at dække hospitalets ubalance for 2018 samt holde af for den regionale besparelse på ca. 10 mio. kr. fra budgetforliget for 2019. Planen blev forelagt Forretningsudvalget november 2018.

De fælles hospitalsindsatser for 2019 omfatter følgende overskrifter:

- Justering af budgetter på lægeområdet
- Ændret arbejdstilrettelæggelse og forbedret flow
- Serviceområdet
- Terapi
- Ledelsesbesparelse

Indsatserne forudsætter omlægninger af arbejdsgange og patientforløb, som ikke sker fra den ene dag til den anden, hvorfor områderne følges tæt i 2019. De forventede besparelser ved indsatserne er udmøntet på hospitalet.

Regionshospitalets økonomiske plan for 2019 tager udgangspunkt i en målsætning om et hospital i økonomisk balance. Den økonomiske spareplan for 2019 skal således sikre, at hospitalet drives på et lavere udgiftsniveau i 2019, trods det at hospitalet i høj grad stadig udfordres af de samme udfordringer, som det var tilfældet i 2018. Der er således sket en større omprioritering internt på hospitalet for at sikre økonomisk balance i 2019. Det drejer sig blandt andet om lægevikarområdet og forbrug af testmaterialer, som er nogle af de områder, der i høj grad har presset regionshospitalets økonomi de senere år.

Lægevikarer og rekruttering har således fortsat gennem 2018 været hospitalets helt store udfordring. Samlet set er der brugt i omegnen af 30 mio. kr. på vikarer i 2018 hvoraf langt størstedelen vedrører lægevikarer. Hertil kommer udgifter i forbindelse med rekruttering på yderligere ca. 5-6 mio. kr. Rekruttering af læger vil fortsat være et fokus område ind i 2019 med henblik på at kunne begrænse vikarudgifterne. Rekruttering af især udenlandske læger er forbundet med store engangsomkostninger (eksempelvis i form af udgifter til rekrutteringsbureau, sprogundervisning og løn i introduktionsperioden). Derfor har hospitalet indført et foreløbigt stop for rekruttering af nye udenlandske læger. Det vil i løbet af 2019 blive vurderet, om der skal åbnes op for rekrutteringen af udenlandske læger igen, men det vil under alle omstændigheder ske i et mere begrænset omfang end hidtil.

Udover udfordringer med rekruttering af læger har rekrutteringsvanskelighederne ved regionshospitalet bredt sig således at der nu også begynder at være rekrutteringsvanskeligheder hvad angår sygeplejersker og lægesekretærer.

De foregående år har samhandelsområdet været et tema i regionshospitalets økonomi- og kvartalsrapportering, primært begrundet i manglende indtægter samt øgede udgifter til privathospitaler. Trods tilførsel af regionale midler til området har regionshospitalet stadig en mindre udfordring på området.

Regionshospitalet Nordjylland har igennem en længere periode haft et kvalificeret ansættelses- og anskaffelsesstop, som i slutningen af 2018 gik over i et komplet stop for ansættelser og nyanskaffelser (nedbrud undtaget). Disse fortsætter som udgangspunkt ind i 2019. Da hverken ansættelses- eller anskaffelsestoppet er holdbart i længden, er det planen, at der vil blive løst op for begge dele i løbet af 2019. Der vil dog stadig blive udvist stor tilbageholdenhed, og områderne vil blive fulgt nøje.

På baggrund af ovenstående vurderinger og ikke mindst den beskrevne spareplan for 2019 forventer Regionshospitalet Nordjylland at komme ud af 2019 i balance.

2.3 Psykiatrien

Psykiatriens regnskabsresultat for 2018 udviser et mindreforbrug på ca. 1,2 mio. kr. Mindreforbruget er sammensat af et mindreforbrug på ca. 1,6 mio. kr. i den nyetablerede *Afdeling for særlige pladser* og dermed et merforbrug på den øvrige ordinære drift på 0,4 mio. kr. Merforbruget på den ordinære drift skyldes overvejende stigende udgifter til samhandel sammenholdt med forbruget i 2017. Samlet set udviser Psykiatriens regnskabsresultat således budgetbalance med et mindreforbrug svarende til 0,2 % af budgettet.

Med henvisning til dels regnskabsresultatet og dels budgetsituationen generelt oplever Psykiatrien ved indgangen til budget 2019 et budget i balance. I forbindelse med den regionale budgetaftale er der prioriteret midler til styrkelse af plejenormeringen på det intensive område N6 samt finansiering til kompetenceudvikling i forbindelse med udløb af satspuljer. Der er endvidere tildelt midler til akut udgående team i børne- og ungdomspsykiatrien. Sidstnævnte initiativ har imidlertid vist sig at være identisk med én af de prioriterede indsatser til styrkelse af psykiatriområdet i Finanslov 2019, og på den baggrund har Psykiatrien foreslået budgetmidlerne tildelt ved budgetforliget omprioriteret, således at de i stedet anvendes til styrkelse af indsatsen for patienter med spiseforstyrrelser.

Der er ikke udmøntet egentlige omprioriteringer i Psykiatriens budget for 2019, men udelukkende foretaget enkelte budgettilpasninger, som forventes at være udgiftsneutrale.

Som supplement til den regionale budgetaftale forventes Psykiatrien tilført yderligere midler i budget 2019. Der er således i Finanslov 2018 og Finanslov 2019 afsat midler til styrkelse af psykiatriområdet i regionerne. Fra de to finanslovsaftaler (samt en mindre pulje afsat i Satspuljen 2019-2022 relateret til indsatsen i Finanslov 2018) forventer Psykiatrien at få tildelt i alt ca. 13,5 mio. kr. i 2019 til etablering af psykiatriske udrykningsteams, opkvalificering af sengepladser i voksenpsykiatrien samt etablering af et intensiv udgående børne- og ungdomspsykiatrisk team.

Med det regionale budgetforlig og førnævnte supplerende midler fra finanslovsaftalerne er der således prioriteret midler til væsentlige indsatser i 2019 inden for både børne- og ungdomspsykiatrien og voksenpsykiatrien.

Psykiatrien vurderer på baggrund af ovenstående, at der vil være balance mellem forbrug og budget i 2019.

2.4 Sygehusapoteket

Sygehusapotekets regnskab for 2018 viser et mindreforbrug på ca. 9 mio. kr.

Mindreforbruget har flere forklaringer:

- Forsøg med nye rabataftaler via AMGROS og tilbageførte midler vedr. erstatningssager ved manglende leveringer er på 4,9 mio. kr. i 2018 mod 1,9 mio. kr. 2017.
- Implementering af nyt apotekssystem – ApoVision - i 2018 med "go live" d. 10. december 2018 har gjort det yderst vanskeligt for Sygehusapoteket at have overblik over udgifter i overgangsfasen, hvorfor der generelt har været stort tilbagehold med forbrug i november og december.
- Udgifterne til ApoVision-systemet er som forudsat afholdt af centralt reserverede indtægter fra AMGROS. Projektet har haft stort fokus i årets sidste kvartal af 2018, og dermed er der anvendte færre ressourcer på andre it-områder.

Der har i 2018 været udfordringer som følge af sluseombygninger på Porsvej. I modsætning til sluseombygningen i Medicinerhuset, der blev afsluttet i 2018, forventes dette dog ikke at have betydning for de varer, som Sygehusapoteket normalt selv producerer. Det kan imidlertid betyde, at den forventede produktion ikke helt kan opnås. Sluseombygningen fortsætter i 2019.

Antal kemoblandinger fra Sygehusapotekets egenproduktion er steget med godt 4 % fra 2017 til 2018. Stigningen skyldes hovedsageligt, at sluseombygningen i Medicinerhuset er blevet færdig, hvormed Sygehusapoteket igen har egenproduktion, og de midlertidige indkøb fra Hovedstaden og Region Midt er ophørt. Samlet er antal leverede kemoblandinger næsten uændret i forhold til 2017.

Sygehusapoteket har i 2018 – i lighed med tidligere år - i høj grad udnyttet de indgåede AMGROS indkøbsaftaler. I forhold til AIP (Apotekernes Indkøbs Pris) har regionen i 2018 opnået en besparelse på 34,0 % mod 32,4 % på landsplan.

I 2019 står Sygehusapoteket overfor følgende udfordringer, der kan påvirke regnskabsresultatet, og som vil kræve særlig opmærksomhed:

- Fortsat sluseombygning på Porsvej.
- Implementering af teknologibidrag på ca. 0,3 mio. kr. fra budgetforlig 2019.
- Fortsat tilpasning af nyt apotekssystem. ApoVision, og idriftsættelse af Fælles regional forvaltning.
- Implementering af ny lovgivning vedrørende forfalskede lægemidler (Serialisering).
- Efterspørgslen på kliniske forsøg er stigende, og med de nuværende ressourcer kan det ikke forventes, at Sygehusapoteket kan imødekomme alle ønsker på dette område.

Samlet set vurderes der på nuværende tidspunkt med udgangspunkt i regnskab 2018 og udsigten for 2019 at være balance mellem driftsudgifter og budget i 2019.

2.5 Den Præhospitale Virksomhed

Regnskab 2018 for Den Præhospitale Virksomhed viser et merforbrug på ca. 3,3 mio. kr. Ubalancen skyldes primært en høj aktivitet i ambulancetjenesten, sammenholdt med at Den Præhospitale Virksomhed primo 2018 bidrog med 2,5 mio. kr. i engangsbeløb til "Tilpasningsplan for Budget 2018". De 2,5 mio. kr. indgår i virksomhedens budget igen for 2019. På den baggrund og set i relation til virksomhedens resterende budget for 2019, forventes økonomien at være i balance i 2019.

Konkret gælder det, at Administrationen, herunder AMK-Vagtcentralen, forventes at være i balance i 2019.

På driftssiden forventes ligeledes balance, idet budget 2019 har adresseret eventuelle aktivitetsstigninger i ambulancetjenesten. Den Præhospitale Virksomhed forudsætter, at aktiviteten for ambulancetjenesten umiddelbart kan holdes på niveau med 2. halvår af 2018 eller marginalt højere. Det forudsættes dermed, at det høje aktivitetsniveau i første halvår af 2018, som følge af en voldsom influenzasæson mv., ikke vil gøre sig gældende i 2019. Området monitoreres tæt af Den Præhospitale virksomhed og inkluderes i den løbende kvartalsrapportering.

2.6 Praksisområdet

Økonomirapport 0-2019 for praksisområdet er udarbejdet dels på baggrund af regnskabstal for 2018 sammenholdt med budgettal for 2019 og dels i forhold til de rammer, som de enkelte overenskomsters økonomiprotokollater sætter. Der er således ved udarbejdelsen af økonomirapport 0 taget udgangspunkt i det udgiftsniveau, der efter de enkelte overenskomster er mulighed for i 2019.

Praksisområdets budget for 2019 er samlet set ca. 2.296 mio. kr. Området forventes at være i budgetbalance.

Regnskabsvurderingen for praksisområdet knytter sig til en række væsentlige forudsætninger:

Almenlægerne er budgetmæssigt det største område inden for praksisområdet og udgør med et budget på ca. 1.061 mio. kr. næsten halvdelen af områdets samlede budget. Der afregnes for ca. 20 mio. kr. om ugen. Området forventes med baggrund i regnskabsresultatet for 2018 og forventningerne til 2019 at være i økonomisk balance i 2019.

Vurderingen er dog med forbehold for, at det forsat er vanskeligt at estimere effekten af den nye overenskomst for almenlægeområdet, der trådte i kraft januar 2018. Med aftalen er der et varigt løft af den økonomiske ramme for almen praksis på 660 mio. kr. på landsplan i overenskomstens tredje år. I 2018 udgjorde Region Nordjyllands andel af det permanente løft ca. 50 mio. kr. og i 2019 løftes rammen med yderlige 12 mio. kr. Området for almen praksis og den økonomiske effekt af den nye overenskomst vil blive fulgt tæt i 2019.

Budgettet til **speciallæger** udgør i 2019 ca. 303 mio. kr. De seneste par år har området realiseret et mindreforbrug; seneste et mindreforbrug på ca. 8 mio. kr. i 2018.

I 2019 forventes imidlertid øgede udgifter til opstart af et ekstra ydernummer inden for dermatologi forventeligt medio 2019. Endvidere besidder regionen et ydernummer i neurologi, som ønskes besat - om dette lykkes med virkning i 2019 er endnu uvist. Derudover er der kendskab til tre generationsskifteaftaler, som kan give en større omsætning, og Ørelægespecialet er lige blevet moderniseret, men regionen kender endnu ikke den endelige moderniseringsaftale, og dermed heller ikke den økonomiske konsekvens heraf. Regnskabsvurderingen for speciallægeområdet er dermed på nuværende tidspunkt stadig forbundet med en vis usikkerhed, da der er flere ukendte faktorer. På den baggrund forudsættes området at være i balance i 2019.

Budgettet for **tandlægeområdet** er i 2019 fastsat, så det afspejler den økonomiske ramme for området, og det er forventningen, at området er i budgetbalance i 2019.

Tandlægeområdet har i en årrække været udfordret økonomisk som følge af tandlægenes overskridelse af den aftalte økonomiramme. I 2017 overskred Region Nordjylland den økonomiske ramme med ca. 25 mio. kr., mens overskridelsen i 2018 er ca. 9,6 mio. i forhold til rammen.

Regionernes løn- og takstnævnt (RLTN) har pr. 31. maj 2018 opsagt overenskomstaftalen med Tandlægeforeningen, da det ikke er lykkedes for parterne at nå til enighed om en aftale, der sikrer regionerne budgetsikkerhed. Et enigt Folketing har efterfølgende besluttet, at der skal udarbejdes forslag til den fremtidige organisering af voksentandplejen i Danmark. Dette arbejde forventes færdigt i 2019. I mellemtiden sker der en lovregulering af området med virkning fra 1. juni 2018. Loven har blandt andet til formål at give budgetsikkerhed på området svarende til den økonomiske ramme, som var aftalt mellem overenskomstparterne i den nu opsagte overenskomstaftale.

Siden lovreguleringen i juni 2018 er tandlægenes forbrug faldet, således at forbruget i 2. halvår af 2018 har ligget på niveau med den økonomiske ramme for området. Det er forventningen, at udviklingen vil

fortsætte ind i 2019, hvormed udgiftsniveauet vil svare til den økonomiske ramme med helårsvirkning og dermed også regionens budget i 2019.

Udgiftsreduktionen realiseres ved, at taksterne inden for tandlægeområdet i henhold til lovreguleringen nedsættes. Det er dermed en væsentlig forudsætning i regnskabsvurderingen, at tandlægenes aktivitetsniveau fastholdes på sammen niveau som i andet halvår af 2018.

Inden for området af **ernæringspræparater** har Sundheds- og Ældreministeriet medio 2018 ændret områdets finansieringsmodel således, at udgiften til remedier fremadrettet primært skal afholdes af regionerne og ikke længere af kommunerne. I regi af Danske Regioner er spørgsmålet om DUT-kompensation for de øgede udgifter rejst over for Finansministeriet. Afklaringen blev i 2018 udskudt til 2019, hvorfor regionen afholdte den fulde udgift i 2018. Såfremt regionerne ikke opnår kompensation, vil Region Nordjylland i 2019 have et merforbrug i størrelsesordenen 6 mio. kr. til ernæringspræparater. Det er forventningen, at regionen i 2019 vil indgå nye indkøbskontrakter på området med henblik udgiftsminimering.

Der redegøres for udgiftsudviklingen for **tilskudsmedicin** i nedenstående afsnit: "Medicinudgifter".

De **øvrige praksisområder** udgør ca. 7 % af budgettet for praksisområdet. De største områder er fysioterapi, kiropraktorer, rejsesygeforsikringen, fodterapeuter, psykologer samt sundhedshuse. De øvrige områder under ét skønnes at være i balance i 2019. Balancen dækker over et forventet merforbrug på ca. 3 mio. kr. til fysioterapeuter og et tilsvarende mindreforbrug inden for specialiserede tandlægetilbud. Det skal bemærkes, at der i forbindelse med budgetforlig 2019 er budgetomplaceret midler fra øvrige praksisområder til almenlægeområdet med henblik på at sikre afdækning af den udvidede økonomiske ramme i overenskomsten for almenlæger i 2019. Dette er årsagen til, at tidligere års mindreforbrug under øvrige områder er ændret til forventet balance i 2019.

2.7 Medicinudgifter

Budgetansvaret for sygehusmedicin er placeret ved hospitalerne, men som følge af de fortsatte markante udgiftsstigninger dækkes budgetbalancer centralt. Budgetansvaret for tilskudsmedicin ligger under Praksisområdet.

Det samlede medicinområde forventes at være i balance i 2019.

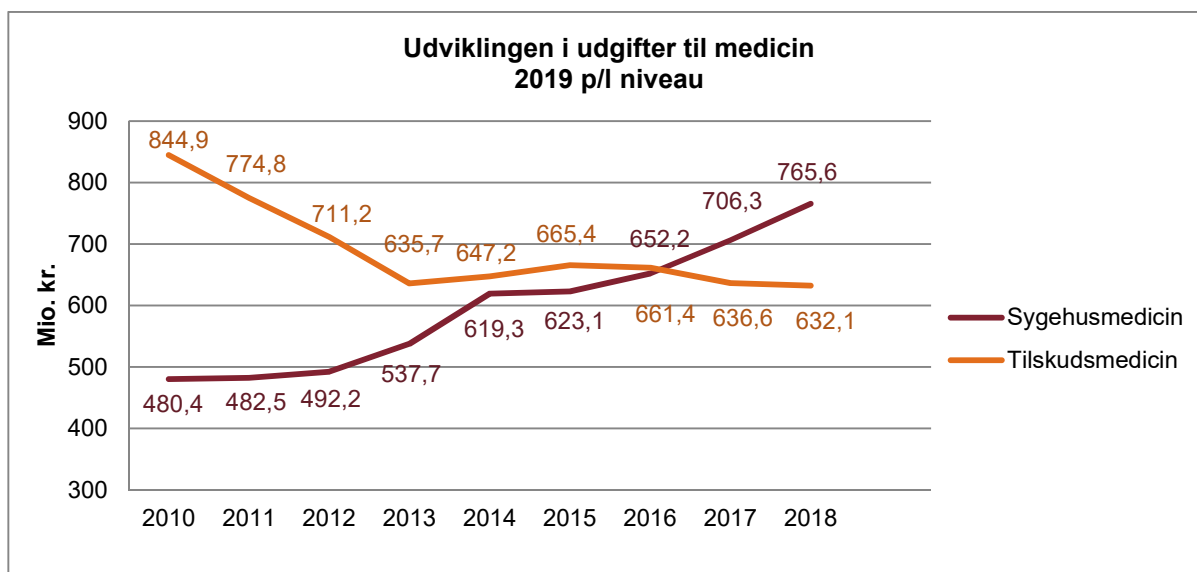
Regnskabsresultatet for medicinområdet i 2018 er et merforbrug på ca. 33 mio. kr.; heraf ca. 26 mio. kr. på sygehusmedicin og ca. 7 mio. kr. på tilskudsmedicin. For så vidt angår sygehusmedicin er det overvejende udgifter til knoglemarvskræft og immunterapi, der er årsag til merforbruget. Hertil kommer udgifter til behandling med immunglobuliner, brystkræft og svær astma. På tilskudsområdet skyldes merforbruget især udgifter til behandling af diabetes og øjensygdomme samt blodfortyndende medicin.

I henhold til budgetforliget for 2019 er det samlede medicinbudget - med udgangspunkt i vurderinger fra Danske Regioner og regionens Kliniske Farmakologisk Enhed - løftet med 58 mio. kr. i 2019. Således er sygehusmedicinområdet tilført 38 mio. kr. til dels afdækning af en forventet ubalance i 2018 på ca. 19 mio. kr. og dels yderligere 19 mio. kr. til imødegåelse af forventet vækst i 2019. Budgettet til tilskudsmedicinen er løftet med 20 mio. kr. til afdækningen af en forventet ubalance på ca. 7 mio. kr. i 2018 samt en yderligere vækst på ca. 13 mio. kr. i 2019.

Samlet set for medicinområdet var der således forventningen ved budgetlægningen for 2019 (medio 2018), at medicinområdet ville have en ubalance på 26 mio. kr. i 2018 samt en vækst på 32 mio. kr. i 2019.

Ved Økonomirapport 0 foreligger der endnu ikke forbrugsdata for 2019. Det er derfor meget vanskeligt på nuværende tidspunkt at prognosticere forbrugsudviklingen i forhold til et samlet medicinbudget på 1,4 mia. kr. Med baggrund i forbruget i 4. kvartal 2018 ses der indikationer på, at forbrugskurverne for de to medicinområder peger i hver sin retning. Der er således en tendens til stigende udgifter til sygehusmedicin ud over budgetteret niveau, samtidig med at udgifterne til tilskudsmedicin ser ud til at blive lavere end budgetteret. Det er med stort forbehold for den fremadrettede forbrugsudvikling, at medicinområdet under ét vurderes til at være i balance i 2019.

Udviklingen i medicinudgifter fremgår af nedenstående graf.

Det skal bemærkes, at der i bestræbelserne på at begrænse væksten i medicinudgifter blev igangsat flere **særlige medicinindsatser** i efteråret 2018. Det drejer sig om følgende konkrete indsatser:

- Omlægning fra subkutan til intravenøs behandling med biosimilære lægemidler.
- Optimering af biologisk behandling af patienter med henholdsvis gigttilfælde og kronisk tarmbetændelse.
- Skift til biosimilært herceptin.
- Udfasning af humira og implementering af biosimilært adalimumab. Indsatsen er fuldt implementeret i 2018.
- Pilotprojekt i regionsklinik vedrørende optimering af behandling af patienter med inkontinens/blæreproblemer, herunder skift til billigere lægemidler.
- Styrket farmakologisk service med henblik på sikring af hurtigere implementering af nye/billigere lægemidler.

De nævnte projekter/indsatser – bortset fra pilotprojektet – videreføres i 2019, og det er forventningen, at den forudsatte udgiftsreduktion på medicin på 17 mio. kr. i budgetforlig 2019 realiseres. Dette er indregnet i regnskabsafvigelsen for 2019.

Det samlede medicinbudget i 2019 udgør ca. 1,414 mia. kr.; heraf sygehusmedicin på 777 mio. kr. og på tilskudsmedicin 637 mio. kr.

2.8 Puljer og fællesudgifter

Under resultatområdet er der afsat forligspuljer fra såvel indeværende som tidligere års budgetforlig. Hertil kommer den centrale pulje til automatiske overførsler af mindreforbrug og andre tekniske justeringer. Puljerne udmøntes i løbet af året til de relevante konti og budgetenheder, når der er klarhed over midlernes anvendelse.

Endvidere dækker resultatområdet over en række projekter (med afsat budget) samt diverse fælleskonti, hvorfra der afholdes regionale udgifter til regionsdækkende funktioner. Dette tæller blandt andet udbetalinger af tjenestemandspensioner under sundhedsområdet, apparaturanskaffelser, patienterstatninger og –forsikringer samt uddannelsespuljer. Sundhedsaftaler, Sundheds IT, Patienter i eget hjem, Hospice, Samhandel- og privatområdet (centralt budget) og ydelser i Specialektoren indgår ligeledes i dette resultatområde.

Ved årets første økonomivurdering vurderes området at være i balance.

Budgetbalancen dækker over en række underliggende ubalancer og opmærksomhedspunkter i 2019.

Regnskabsafvigelse 2018 for det **centrale samhandels- og privatområde** er et merforbrug på ca. 38 mio. kr. I lighed med tidligere år er området udfordret af afregning for blødermedicin og efterreguleringer fra tidligere års tilkøb af aktiviteter i de øvrige regioner. Regionens samhandelsområde – både ved hospitaler og centralt - skal afklares nærmere i 2019. Ved Økonomirapport 0-2019 forudsættes det, at udgifter til det centrale samhandels- og privatområde kan holdes inden for nuværende ramme og med afdækning af uforbrugte midler i den regionale overførselspulje.

I den **centrale pulje til automatiske overførsler af mindreforbrug og andre tekniske justeringer** er der afsat ca. 26. mio. kr. Heraf forudsættes ca. 4 mio. kr. disponeret til automatisk overførsel af mindreforbrug fra regnskab 2018 jævnfør aktuel sagsfremstilling i Forretningsudvalget d. 11. februar. De resterende ca. 22 mio. kr. fra overførselspuljen reserveres og forudsættes således anvendt til udgiftsafdækning af det centrale samhandels- og privatområde i 2019.

Øvrige afsatte puljemidler under resultatområdet forventes udmøntet i 2019. Langt størstedelen af de afsatte midler i budgetforlig 2019 er allerede udmøntet i første udmøntningsrunde for budget 2019. Dermed er omfanget af resterende forligspuljer begrænset til ca. 6 mio. kr., som primært vedrører nationale midler til Kræftplan IV (ca. 2 mio. kr.), reservede puljemidler til arbejdet med IV-behandling uden for hospitalet (2,5 mio. kr.) samt nationale midler til opfølgende hjemmebesøg (0,6 mio. kr.). Derudover udestår endnu udmøntning af en forudsat besparelse på 2 mio. kr. vedrørende kørsels- og rejseudgifter for regionens ansatte. Besparelsen forventes udmøntet i forbindelse med Kvartalsrapport 1-2019.

Det samlede **uddannelsesområde under ét** er forudsat i budgetbalance i 2019. Heri indgår, at det afsatte budget til lægelig videreuddannelse i almen praksis (praksislægeuddannelsen) er under stort pres. Regnskabsresultatet for 2018 udviser et merforbrug på ca. 8 mio. kr. Overordnet set er der to forklaringer på dette. For det første ses en tendens til, at de introduktions- og hoveduddannelsesforløb, der slås op i almen medicin, nu bliver besat – i modsætning til tidligere. For det andet er dimensionering øget væsentligt de seneste år – der kan konstateres en stigning på 30 % fra 2017 til 2019. På den baggrund er det forventningen, at merforbruget til praksislægeuddannelsen øges yderligere i 2019. Der forventes imidlertid forsat mindreforbrug inden for de øvrige uddannelsesområder – særligt SOSU-uddannelserne, hvor der på trods af iværksatte initiativer til at fastholde og rekruttere studerende fortsat

er udfordringer med faldende elevtal. På den baggrund forventes uddannelsesområdet samlet set at balancere i 2019.

I forhold til **den kommunale finansiering** er vurderingen ved Økonomirapport 0, at regnskabsresultatet for 2019 vil være en mindre-indtægt på ca. 6,5 mio. kr. svarende til regnskabsresultatet for 2018. Mindre-indtægten skyldes, at kommunernes afregning for specialiseret genoptræning har været nedadgående. Dette grundet dels regnskabsmæssige forskydninger, men også et fald i antal leverede ydelser blandt andet som følge af opgaveglidning på hjerteområdet som en del af sundhedsaftalen. Tidligere er mindre-indtægten fra den specialiserede genoptræning blevet opvejet af, at indtægterne fra afregningen af færdigbehandlede patienter har ligget betydeligt over det budgetterede niveau. Afregningen for færdigbehandlede patienter er imidlertid faldende, og til trods for de lavere indtægter til regionen, anses dette som en positiv udvikling, da det samtidig er et udtryk for, at antallet af færdigbehandlingsdage er nedadgående, og kommunerne dermed er blevet hurtigere til at hjemtage færdigbehandlede borgere.

Det forudsættes i indeværende økonomirapport, at ubalancen i den kommunale finansiering kan dækkes inden for nuværende ramme til sundhedsrådets fællesudgifter. Erfaringsmæssigt henstår der under sundhedsrådets fællesudgifter hvert år driftsmidler, som ikke anvendes fuldt ud primært som følge af, at den forudsatte aktivitet ikke når 100 % igangsættelse i løbet af året.

Den samlede vurdering af budgetbalance inden for puljer og fællesudgifter skal ses på baggrund af forventning om balance på væsentlige driftskonti. Der er dog fortsat usikkerhed forbundet med vurderingerne af udgifter til blandt andet patientskadeerstatninger, patienter i eget hjem, og pensioner, der er præget af udsving fra år til år.

2.9 Administration

Sundhedsrådets andel af den regionale administration dækker over såvel stabsfunktioner som HR, Økonomi, Patientforløb mv., men også fællesudgifter som eksempelvis regionsråd, pensioner, administrative it-systemer osv.

Regnskab 2018 viser et mindreforbrug på det administrative område på ca. 2 mio. kr. Det samlede mindreforbrug dækker over en række modsatrettede tendenser. Der kan konstateres mindreforbrug (primært af engangskaraktter) særligt vedrørende drift og udlejning af regionens ejendomme. Omvendt kan der konstateres merforbrug vedrørende tjenestemandspensioner og barselsrefusioner.

Der forventes ved Økonomirapport 0-2019 et regnskabsresultat i 2019 svarende til det budgetterede niveau. Der kan fortsat forventes stigende udgifter til tjenestemandspensioner og barselsrefusioner. Det er dog forventningen, at udgiftsvæksten kan afdækkes inden for den samlede budgetramme på det administrative område. Dette skal også ses i lyset af, at der ved budget 2019 er tilført midler til delvis finansiering af udgiftsvæksten indenfor såvel tjenestemandspensioner som barselsrefusioner.

2.10 Regnskab 2018

2018 har været et udfordrende år for Sundhedsrådets økonomi. Allerede ved indgangen til 2018 blev der konstateret ubalancer i størrelsesordenen 120 mio. kr. som følge af forventede merforbrug inden for særligt de somatiske hospitaler, det centrale samhandels- og privatområde og sygehusmedicin.

Ved Økonomirapport 0-2018 var det forventningen, at halvdelen af det konstaterede merforbrug på 120 mio. kr. kunne dækkes ved stor tilbageholdenhed i forhold til anvendelse af regionale puljemidler og midler afsat til fællesudgifter inden for sundhedsområdet. I forlængelse heraf blev der udarbejdet en tilpasningsplan med henblik på at sikre afdækning for det resterende merforbrug på ca. 60 mio. kr. På den baggrund var forventningen ved Kvartalsrapport 1-2018, at sundhedsområdet ville være i balance i 2018.

Medio 2018 - forud for Kvartalsrapport 2 - foretog Finansministeriet imidlertid en pris- og lønregulering på ca. 43,3 mio. kr. som følge af en lavere pris- og lønudvikling end forudsat ved økonomiaftalen for 2018. Reguleringen betød, at regionens udgiftsloft blev reduceret tilsvarende, hvormed regionen skulle afholde udgifter for 43,3 mio. kr. mindre end forudsat ved budgetlægningen for 2018.

Henset til den sene udmelding af reguleringen midt i et budgetår, og sundhedsområdet allerede udfordrede økonomi, har det ikke været muligt for regionen at udgiftsreducere til det justerede udgiftsloft.

Det forventede regnskabsresultatet for sundhedsområdet i 2018 er et merforbrug på ca. 34 mio. kr.

De primære udfordringer (ekskl. pris og lønreguleringen) har været italesat i den løbende kvartalsrapportering i 2018 og omfatter:

- **De somatiske hospitaler:** Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland udviser et samlet merbrug på ca. 107 mio. kr. Merforbruget kan hovedsageligt relateres til øgede lønudgifter som følge af belægningspres og rekrutteringsudfordringer (vikarudgifter), stigende udgifter til lægelige artikler/implantater samt ubalancer inden for de decentrale samhandelsbudgetter ved hospitalerne.
- **Det centrale samhandels- og privatområde:** Regnskab 2018 viser et merforbrug på ca. 38 mio. kr. inden for det centrale samhandels- og privatområde. Ubalancen er i lighed med tidligere år relateret til afregning for blødermedicin og efterreguleringer fra tidligere år.
- **Udvikling i medicinudgifter:** Udgifterne til sygehusmedicin og tilskudsmedicin er steget mere end forventet ved budgetlægningen for 2018. For så vidt angår sygehusmedicin er det overvejende udgifter til knoglemarvskræft og immunterapi, der er årsag til et merforbrug, mens ubalancen på tilskudsområdet kan henføres til stigende udgifter til behandling af diabetes og øjensygdomme samt blodfortyndende medicin. Det samlede merforbrug på medicinområdet er ca. 33 mio. kr.

Ovenstående budgetudfordringer på i alt 178 mio. kr. i 2018 udgør fortsat væsentlige risici i forhold til sundhedsrådets økonomi i 2019. I 2018 er ubalancerne delvist imødekommet af "Tilpasningsplan for Budget 2018" samt mindreforbrug og puljereservationen inden for en række øvrige områder jævnfør nedenstående tabel. Det skal særligt bemærkes, at der i forbindelse med Kvartalsrapport 3-2018 er omdisponeret ca. 6 mio. kr. fra Regional Udvikling til Sundhedsinnovation under Sundhedsområdet.

Forventet Regnskabsafvigelse 2018 - Sundhedsområdet, drift (mio. kr.)

Resultatområder	Forventet afvigelse KR3	Forventet afvigelse Regnskab 2018
Aalborg Universitetshospital	-72.000	-66
Regionshospitalet Nordjylland	-45.000	-41
Psykiatrien	3.000	1
Sygehusapoteket	2.300	9
Den Præhospitale Virksomhed	-2.500	-3
Praksisområdet – Sygesikringsydelse	14.000	20
Praksisområdet – Tilskudsmedicin	-5.000	-7
Sygehusmedicin	-19.000	-26
Puljer og fællesudgifter for Sundhedsområdet	80.800	77
<i>Div. reservationer fra "Tilpasningsplan 2018"</i>	<i>29.600</i>	<i>27</i>
<i>Regional overførelsespulje</i>	<i>21.400</i>	<i>21</i>
<i>Ekstra råderum (basishonorar)</i>	<i>18.000</i>	<i>18</i>
<i>Centralt samhandels- og privatområde</i>	<i>-28.000</i>	<i>-38</i>
<i>Uddannelsesområdet</i>	<i>13.600</i>	<i>22</i>
<i>Sundhedsinnovation</i>	<i>-</i>	<i>6</i>
<i>Øvrige puljer/fællesudgifter</i>	<i>26.200</i>	<i>21</i>
Administration	-4.000	2
Samlet forventet regnskabsafvigelse 2018	47.400	-34

Der vil blive redegjort nærmere for budgetafvigelse i 2018 i regnskabsbemærkningerne for 2018, der behandles i Forretningsudvalget d. 15. april og Regionsrådet d. 30. april 2018.

3 Specialektoren

3.1 Regnskab 2018

Der foreligger endnu ikke et endeligt regnskabsresultat for 2018. Specialektorens regnskab aflægges i modsætning til regionens øvrige områder – efter omkostningsbaserede principper, og her er alle registreringer mv. ikke endeligt på plads. Det er dog fortsat forventningen, at der realiseres et positivt regnskabsresultat.

3.2 Forventet regnskab 2019

Specialektoren forventer et overskud på ca. 2,2 mio. kr. for regnskab 2019, mod et budgetteret underskud på ca. 0,2 mio. kr. Det forventede driftsoverskud er dermed på ca. 2,4 mio. kr.

Det forventede regnskabsresultat for 2019 er udarbejdet på baggrund af en vurdering af forventede forbrug og aktivitet ved de enkelte tilbud i 2019 samt anden relevant information, som forventes at have en effekt på tilbuddenes økonomi.

I tabel 1 ses en samlet oversigt over det forventede regnskab for Specialektoren i 2019 på rammeaf-taleområdet opgjort på områdeniveau.

Tabel 1: Økonomiopfølgning på tilbud omfattet af Nordjysk Socialaftale

Område	Nettobudget 2019 (1.000 kr.)	Forventet regnskabsresultat (1.000 kr.)	Forventet driftsresultat (1.000 kr.)
Specialektoren administration	0	0	0
Området for Kommunikation og Specialpædagogik	0	0	0
Området for Rehabilitering og Socialt Udsatte Borgere	-157	700	857
Området for Socialpsykiatri	0	1.500	1.500
Området for Voksne med Udviklingshæmning - Sødisebakke	0	0	0
Nettoomkostninger	-157	2.200	2.357

Som det fremgår af ovenstående tabel 1, forventes der et overskud for 2019. De forventede overskud er placeret ved to områder, men samlet set er det administrationens vurdering, at det forventede resultat er tilfredsstillende.

Tabellen viser, at der er indarbejdet et negativt beløb ved Området for Rehabilitering og Socialt Udsatte Borgere. Beløbet indikerer, at der er budgetteret med et underskud specifikt ved Forsorghjemmet Aas grundet tilbagebetaling af tidligere års overskud. I 2019 resulterer dette i en midlertidig takstnedsættelse på 0,157 mio. kr.

På virksomhedens omsætningsområde for VISO og VISO/KaS ydelser forventes der balance i 2019.

4 Regional udvikling

4.1 Regnskab 2018

Regnskab 2018 for det regionale udviklingsområde svarer samlet set til det budgetterede niveau, og dermed til det udgiftsniveau, der er aftalt med regeringen. Nettodriftsudgifterne i 2018 udgør i alt ca. 325 mio. kr.

4.2 Forventet regnskab 2019

Det samlede budget for det regionale udviklingsområde udgør 334,4 mio. kr. i 2019. Heri indgår en reservation på 63,5 mio. kr. vedrørende erhvervsfremmeopgaven. Disse midler skal afleveres til staten i forbindelse med midtvejsreguleringen af regionens bloktilskud medio 2019.

Der forventes et regnskab svarende til det budgetterede niveau.

Kollektiv trafik

NT har endnu ikke offentliggjort økonomioverslag for 2019. Regionens udgifter til tilskud til trafikselskab for 2019 forventes derfor på nuværende tidspunkt at ende som budgetteret.

Hvis det endelige resultat for trafikselskabet afviger fra det aconto indbetalte, udlignes forskellen i budgettet for 2021.

Budgettet forventes overholdt i 2019.

Jordforurening/råstoffer

Det er som led i budget 2019 besluttet, at der overføres 2 mio. kr. i uforbrugt momsrefusion for 2019 til regnskab 2019. Midlerne anvendes inden for jordforureningsområdet til en øget indsats med kortlægning af forurenede grunde og pesticidundersøgelser ved jordforureninger i områder med grundvandsinteresser.

På råstofområdet anvendes en del af midlerne til en fortsat udredning af molerforekomster på Mors, kortlægning af råstofforekomster i Vendsyssel, analyse af transportmønstre og afdækning af potentiale for genanvendelse.

Budgettet forventes overholdt i 2019.

Øvrige områder

Budgettet forventes overholdt i 2019.

5 Anlægsområdet

Det er på nuværende tidspunkt vurderingen, at de budgetterede anlægsmidler vil blive anvendt i 2019.

Mio. kr.	Budget 2019	Overførsler fra 2018	Korrigeret Budget 2019	Afvigelser	Forventet Regnskab 2019
Sundhedsområdet	264,5	185,8	450,3		450,3
Specialektoren	40,5	9,9	50,4		50,4

Kvalitetsfondsprojektet NAU er ikke indeholdt i ovenstående. På dette område sker der særskilt, kvartalsvis afrapportering.

Anlægsåret 2019 er først lige begyndt og på den baggrund tages forbehold for anlægsprojekternes gennemførelse, uforudsete problemer af økonomisk, tidsmæssige eller byggeteknisk karakter.

Kvartalsrapporteringerne vil i løbet af 2019 give et dybere og mere nuanceret billede af anlægsområdet i forhold til forbruget af anlægsmidler og fremdriften i forhold til overførte anlægsmidler og nye anlægsmidler i 2019.

Overførsler fra 2018 til 2019

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2018 er der sket overførsler på i alt 195,758 mio. kr. til anlægsbudget 2019 fordelt med 185,841 mio. kr. indenfor sundhedsområdet og 9,917 mio. kr. indenfor Specialektoren. Overførslerne forventes godkendt af Forretningsudvalget d. 11. februar, 2019.

Årsagerne til overførslerne er relateret til følgende hovedområder:

- Nybygninger, renoveringer og ombygninger, hvor det ikke har været muligt at omsætte det fulde anlægsbeløb i 2018
- Anlægsprojekter, der har været forsinket i opstart eller ved afslutning af forskellige årsager

Salg af ejendomme og jord

Der arbejdes løbende med udbud og frasalg af regionale udfasede ejendomme og jordarealer.

I 2019 planlægges med salg af udfasede parcel-/rækkehuse i Brønderslev og institutionsbygninger rundt om i regionen, blandt andet Bostedet Vestervang i Løgstør, Strandgården i Nykøbing M og det tidligere Dronninglund Sygehus.

Kvalitetsfondsprojekt Nyt Aalborg Universitetshospital

Det er forventningen på nuværende tidspunkt, at anlægsbudgettet for 2019 på 940 mio. kr. overholdes.

6 Bilag: Indberetning af regnskabsresultatet for 2018

Regionerne er forpligtet til at levere standardiserede, kvartalsvise økonomiopfølgninger til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Der er tale om meget overordnede opgørelser, som er fastsat i regionernes budget- og regnskabssystem (og dermed i den lovgivning, som regionerne er underlagt).

I opgørelserne sættes det forventede årsresultat op mod de økonomiske rammer, der er aftalt med regeringen. I forhold til driftssiden indeholder opfølgningen desuden opgørelser over det faktiske forbrug ved kvartalets udgang (31. december) samt en fremskrivning af det faktiske forbrug til helårsniveau. Fremskrivningen sker med baggrund i forbrugsmønstret fra sidste regnskabsår.

I denne indberetning svarer kolonnen "Årsresultat" til det endelige regnskabsresultat.

Det forudsættes, at Forretningsudvalget har godkendt indberetningen inden afsendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Indberetningen vedrører drifts- og anlægsudgifter for sundhedsområdet, regional udvikling og administrationen. Specialektoren er ikke omfattet af indberetningen.

Det skal bemærkes, at opdelingen i skemaerne følger den autoriserede kontoplan fra regionernes budget- og regnskabssystem. Denne opdeling er anderledes end den opdeling, som normalt anvendes i regionens økonomistyring. Ligeledes indgår eksempelvis renteområdet ikke i den nedenstående opstilling.

Efter skemaerne præsenteres korte forklaringer på de væsentligste afvigelser mellem det oprindelige budget (regeringsrammen) og årsresultat.

Driftssiden

DRIFT <i>mio. kr.</i>	Oprindeligt budget incl. korrektioner (Regeringsrammen)	Korrigeret budget (internt styringsgrundlag)	Forbrug pr. 31. december	Fremskrevet forbrug	Årsresultat
Sundhedsområdet (Hovedkonto 1) i alt	11.462	11.461	10.982	11.484	11.494
Sygehusvæsen (1.10.01)	8.808	8.796	8.509	8.877	8.843
Sygesikringsydelse excl. medicin (1.20.10-30)	1.631	1.633	1.455	1.528	1.614
Sygesikringsmedicin (1.20.12)	607	617	574	628	624
Centraladministration mv. (1.60.40-41)	240	242	273	281	248
Fællesadministration (1.70.50)	176	174	171	170	166
Regional udvikling (Hovedkonto 3) i alt	325	325	301	312	325
heraf fællesadministration (3.70.50)	5	5	4	4	4

Hovedkonto 1 - Sundhed

2018 har været et udfordrende år for Sundhedsområdets økonomi. Allerede ved indgangen til 2018 blev der konstateret ubalancer i størrelsesordenen 120 mio. kr. som følge af forventede merforbrug inden for særligt de somatiske hospitaler, det centrale samhandels- og privatområde og sygehusmedicin.

Ved Økonomirapport 0-2018 var det forventningen, at halvdelen af det konstaterede merforbrug på 120 mio. kr. kunne dækkes ved stor tilbageholdenhed i forhold til anvendelse af regionale puljemidler og midler afsat til fællesudgifter inden for sundhedsområdet. I forlængelse heraf blev der udarbejdet en tilpasningsplan med henblik på at sikre afdækning for det resterende merforbrug på ca. 60 mio. kr. På den baggrund var forventningen ved Kvartalsrapport 1-2018, at sundhedsområdet ville være i balance i 2018.

Medio 2018 - forud for Kvartalsrapport 2 - foretog Finansministeriet imidlertid en pris- og lønregulering på ca. 43,3 mio. kr. som følge af en lavere pris- og lønudvikling end forudsat ved økonomiaftalen for 2018. Reguleringen betød, at regionens udgiftsloft blev reduceret tilsvarende, hvormed regionen skulle afholde udgifter for 43,3 mio. kr. mindre end forudsat ved budgetlægningen for 2018.

Henset til den sene udmelding af reguleringen midt i et budgetår, og sundhedsområdet allerede udfordrede økonomi, har det ikke været muligt for regionen at udgiftsreducere til det justerede udgiftsloft.

Det forventede regnskabsresultatet for sundhedsområdet i 2018 er et merforbrug på ca. 32 mio. kr.

De primære udfordringer (ekskl. pris og lønreguleringen) har været italesat i den løbende kvartalsrapportering i 2018 og omfatter:

- **De somatiske hospitaler:** Aalborg Universitetshospital og Regionshospital Nordjylland udviser et samlet merforbrug på ca. 107 mio. kr. Merforbruget kan hovedsageligt relateres til øgede lønudgifter som følge af belægningspres og rekrutteringsudfordringer (vikarudgifter), stigende udgifter til lægelige artikler/implantater samt ubalancer inden for de decentrale samhandelsbudgetter ved hospitalerne.
- **Det centrale samhandels- og privatområde:** Regnskab 2018 viser et merforbrug på ca. 38 mio. kr. inden for det centrale samhandels- og privatområde. Ubalancen er i lighed med tidligere år relateret til afregning for blødermedicin og efterreguleringer fra tidligere år.
- **Udvikling i medicinudgifter:** Udgifterne til sygehusmedicin og tilskudsmedicin er steget mere end forventet ved budgetlægningen for 2018. For så vidt angår sygehusmedicin er det overvejende udgifter til knoglemarvskræft og immunterapi, der er årsag til et merforbrug, mens ubalancen på

tilskudsområdet kan henføres til stigende udgifter til behandling af diabetes og øjensygdomme samt blodfortyndende medicin. Det samlede merforbrug på medicinområdet er ca. 33 mio. kr.

Ovenstående budgetudfordringer på i alt 178 mio. kr. i 2018 udgør fortsat væsentlige risici i forhold til sundhedsområdets økonomi i 2019. I 2018 er ubalancerne delvist imødekommet af "Tilpasningsplan for Budget 2018" samt mindreforbrug og puljereservationer inden for en række øvrige områder.

Hovedkonto 3 – Regional udvikling

Regnskabsresultatet svarer det til det budgettede niveau.

Anlægssiden

ANLÆG <i>mio. kr.</i>	Oprindeligt budget incl. korrektioner (Regeringsrammen)	<i>Overførsler fra 2017</i>	<i>Andre tillægs- bevillinger og omplaceringer</i>	<i>Korrigeret budget (internt styringsgrundlag)</i>	<i>Forbrug pr. 31. december</i>	Årsresultat
Sundhedsområdet i alt (brutto)	958	264	33	1.255	932	1.073
- heraf øvrig anlæg	258	264	33	555	332	379
- heraf kvalitetsfundsprojekter	700			700	600	695
Regional udvikling i alt						
Fællesadministrationen i alt						

Hovedkonto 1 - Sundhed

Årsresultatet ligger 115 mio. kr. over det oprindelige budget (regeringsrammen). Meromsætningen er finansieret af overført mindreforbrug fra tidligere år.

Ud af det samlede årsresultat vedrører 695 mio. kr. kvalitetsfundsprojektet. Omsætningen ved kvalitetsfundsprojektet svarer til det niveau, der er aftalt med Sundheds- og ældreministeriet i forbindelse med den seneste indberetning.

Økonomirapport 0-2019

Økonomi

4. februar 2019

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder